

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

Petr Vráblík a kol.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

STUVIN – Studium, výzkum a inovace – rozvoj přírodovědných a technických doktorských programů na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí n., reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_018/0002735

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

Co je brownfield ?

- Podle OECD jsou brownfields „pozemky a nemovitosti uvnitř urbanizovaného území, které ztratily svou funkci a využití a pravděpodobně obsahují ekologickou zátěž a zdevastované výrobní či jiné budovy“.
- Podle Parsons Brinckerhoff, Ltd. je brownfield v minulosti zastavěná lokalita, která je z ekonomického hlediska nedostatečně využitá, ležící ladem, zanedbaná nebo kontaminovaná. Brownfield nemusí být nutně bývalá průmyslová lokalita a může jít o lokalitu, která je stále částečně využívána. Nemusí být vždy kontaminována, ale často chátrá a „brownfield“ se z ní mohl stát proto, že nemá aktivního vlastníka.

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

- Ústecký kraj je významný v oblasti těžby, výroby energie a zpracování chemikálií a zaujímá území o rozloze 5.335 km² (7,2% celkové rozlohy ČR) na severozápadě České republiky. Region má 820 tis. obyvatel, tj. 8% obyvatel ČR a soustředí se kolem města Ústí nad Labem a významných měst Most, Teplice, Chomutov a Děčín.
- Populační hustota Ústeckého kraje je 154 obyvatel na km².
- HDP na 1 obyvatele Ústeckého kraje je 6.268 €.
- Počet nezaměstnaných 13%.

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

- Z předběžných odhadů vyplývá, že v ČR je cca 8,5 tis. až 11,7 tis. brownfieldů o celkové rozloze 27 tis. až 38 tis. ha. Náklady na regeneraci se odhadují na 92 mld. Kč (3,1 mld. EUR) až 126 mld. Kč (4,2 mld. EUR).
- V Ústeckém kraji je v současnosti identifikováno 781 brownfieldových lokalit o celkové ploše 2.436 hektarů, což odpovídá 0,45% celkové výměry regionu (viz. tab. č.1). Z uvedeného počtu je 35 lokalit (4% z celkového počtu) větších než 10 ha a 415 lokalit (53% z celkového počtu) menších než 1 ha.
- Průměrná velikost lokality je 3,1 hektaru.

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

Tab. č.1 Brownfieldy v Ústeckém kraji podle kategorie, velikosti a celkové plochy

Brownfieldy v Ústeckém kraji podle kategorie, velikosti a celkové plochy										Celkem	Celková plocha (ha)
Kategorie (typ)	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4a	4b	5		
Velikost (ha)											
<= 1 [ha]	5	318	0	13	0	12	0	0	67	415	206
1 - 5 [ha]	0	166	0	12	1	38	1	2	51	271	729
5 - 10 [ha]	0	40	0	1	0	11	1	0	4	57	431
10 - 50 [ha]	0	13	0	2	1	12	1	1	5	35	805
50 -100 [ha]	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	115
100 - 200 [ha]	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	150
200 - 500[ha]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
> 500 [ha]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkový počet	5	537	0	28	2	75	4	3	127	781	2 436
Celková plocha (ha)	4	1 125	0	126	33	626	175	24	323	2 436	

[Zdroj - databáze CZECHINVESTu]

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

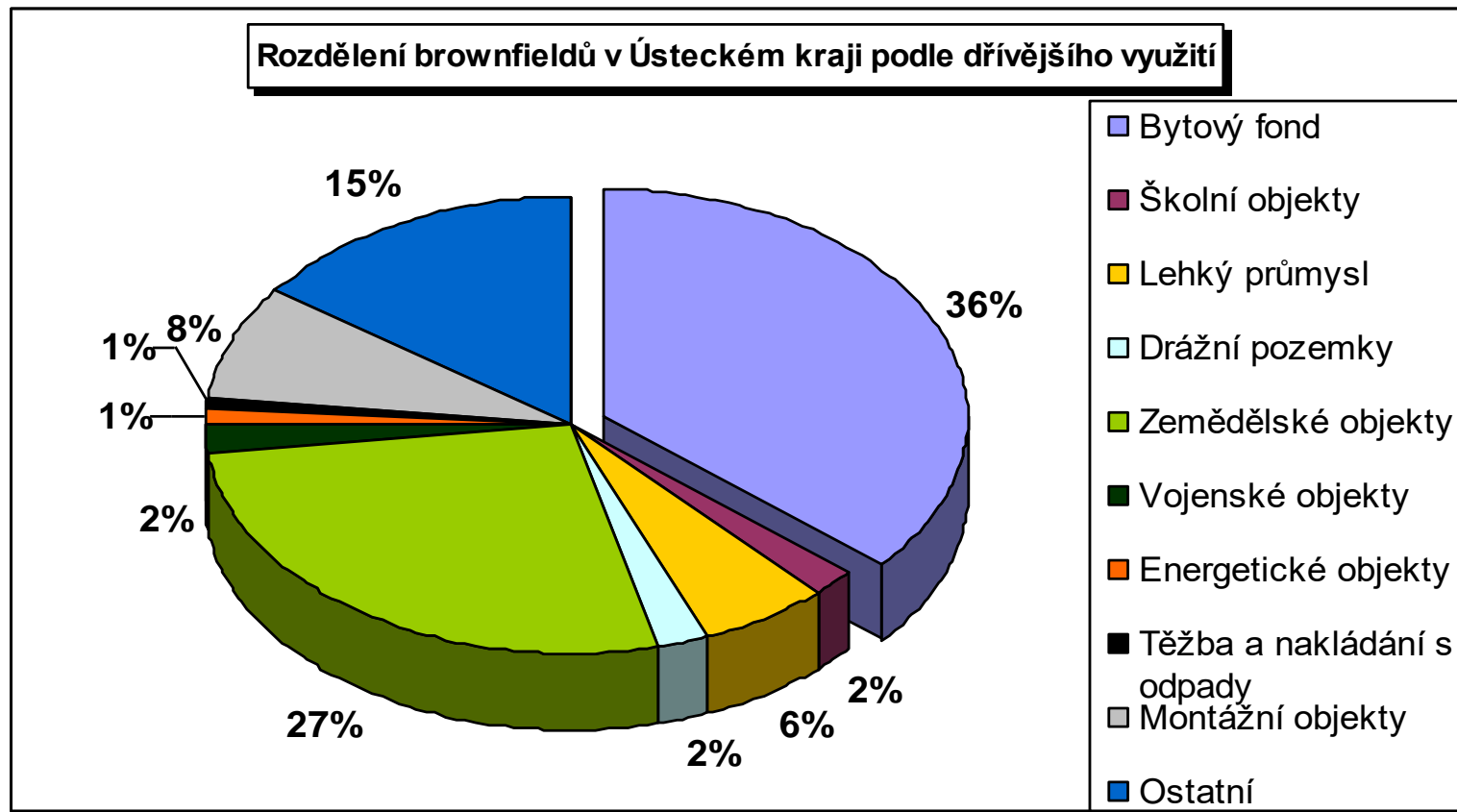
Tab. č.2 Rozdělení brownfieldů v Ústeckém kraji podle velikosti a bývalého využití

Brownfieldy v Ústeckém kraji podle velikosti a bývalého využití									Celkový počet lokalit	Celková plocha (ha)
Velikost (ha)	<=1	1-5	5-10	10-50	50-100	100-200	200-500	>500		
Bývalé využití										
Montážní objekty	12	27	9	11	1	0	0	0	60	493
Těžba a nakládání s odpady	0	5	1	2	1	1	0	0	10	265
Energetika	1	2	1	3	0	0	0	0	7	86
Vojenské objekty	1	5	3	6	0	0	0	0	15	180
Zemědělství	52	125	30	5	0	0	0	0	212	679
Železniční pozemky	7	5	0	0	0	0	0	0	12	15
Lehký průmysl	9	25	8	2	0	0	0	0	44	202
Školní objekty	8	5	1	1	0	0	0	0	15	155
Bytový fond	258	21	0	0	0	0	0	0	279	38
Ostatní	67	51	4	5	0	0	0	0	127	323
Celkový počet	415	271	57	35	2	1	0	0	781	2 436
Celková plocha (ha)	206	730	430	805	115	150	0	0	2 436	

[Zdroj - databáze CZECHINVESTu]

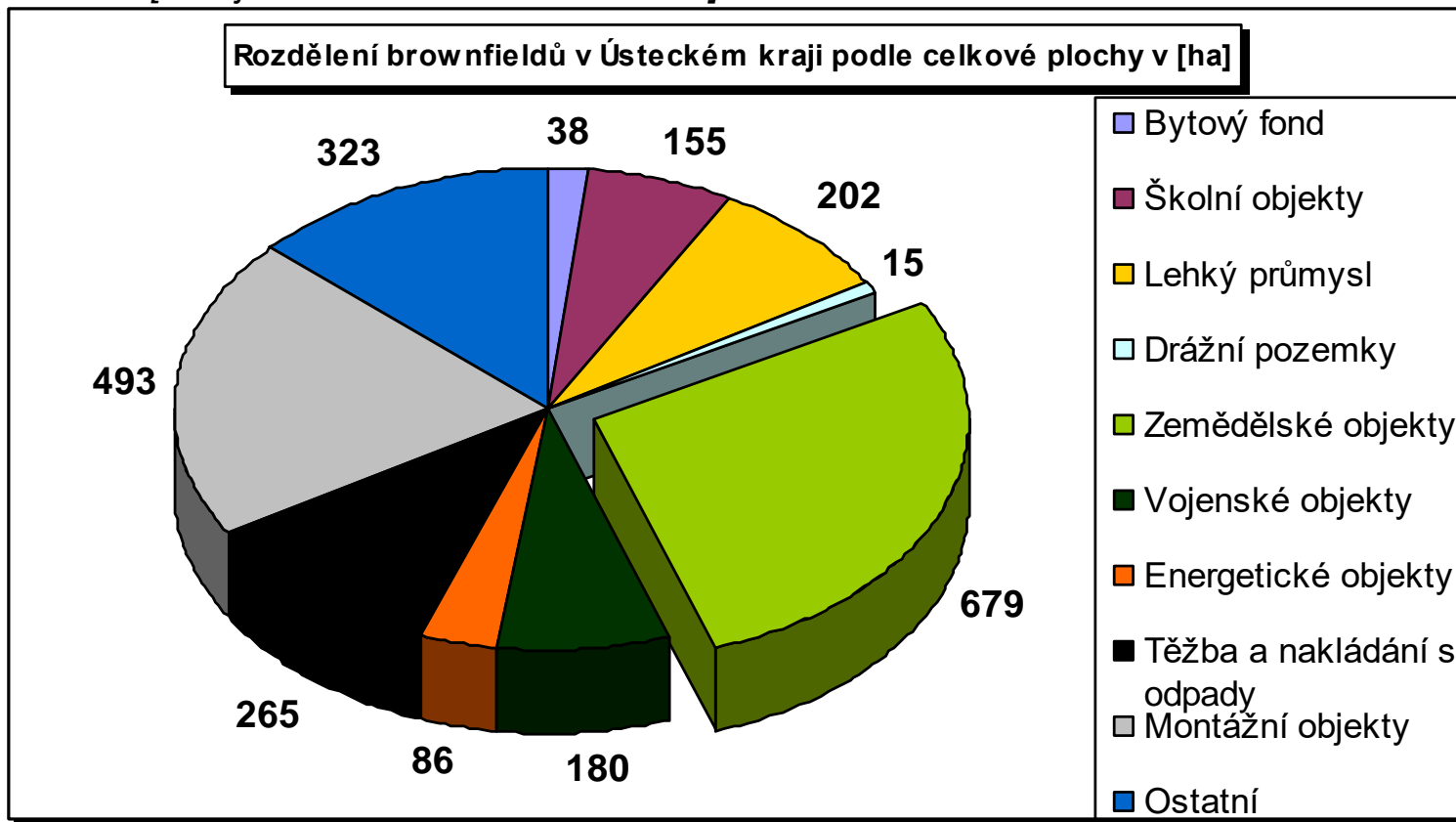
Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

Graf č. 1 [Zdroj - databáze CZECHINVESTu]

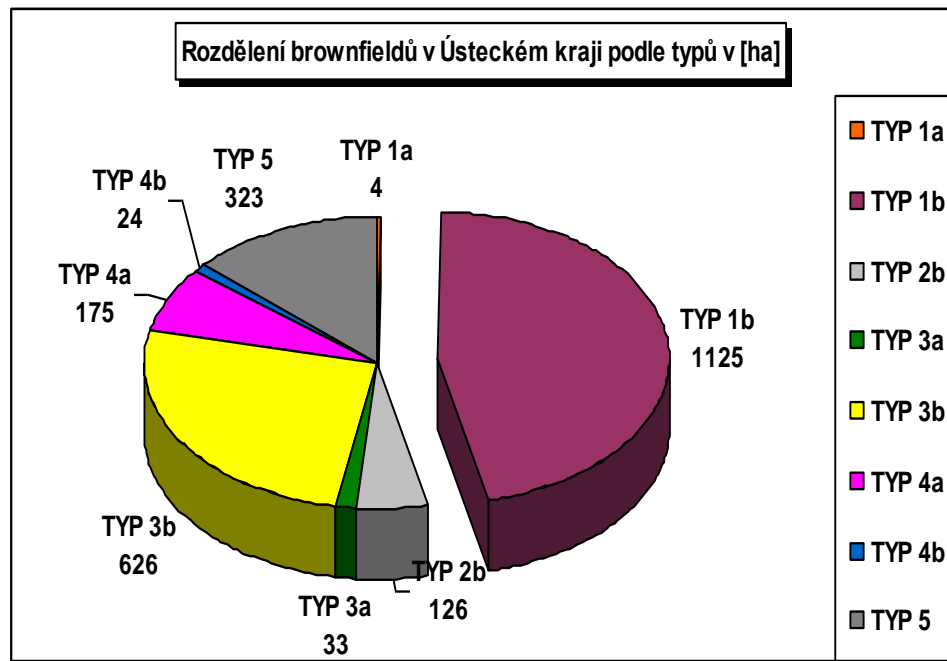

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

Graf č.2 [Zdroj - databáze CZECHINVESTu]

Problematika brownfieldů v Ústeckém kraji

- **Typ 1a**
Pozemky, které pravděpodobně nejsou kontaminovány (nebo jsou jen lehce kontaminovány), jsou dobře umístěny a je na nich jen málo budov nebo budovy žádné.
- **Typ 1b**
Pozemky, které pravděpodobně nejsou kontaminovány (nebo jsou jen lehce kontaminovány), jsou dobře umístěny a je na nich velký počet budov.
- **Typ 2b**
Pozemky, které pravděpodobně nejsou kontaminovány (nebo jsou jen lehce kontaminovány), nejsou dobře umístěny a je na nich velký počet budov.
- **Typ 3a**
Pozemky, které jsou pravděpodobně velmi kontaminované, jsou dobře umístěné a je na nich jen málo budov nebo budovy žádné.
- **Typ 3b**
Pozemky, které jsou pravděpodobně velmi kontaminované, jsou dobře umístěné a je na nich velký počet opuštěných budov.
- **Typ 4a**
Pozemky, které jsou pravděpodobně velmi kontaminované, nejsou dobře umístěné a je na nich jen málo budov nebo budovy žádné.
- **Typ 4b**
Pozemky, které jsou pravděpodobně velmi kontaminované, nejsou dobře umístěné a je na nich velký počet opuštěných budov.
- **Typ 5**
Lokality, které nemohou být zařazeny do žádné z výše uvedených kategorií, protože není známo jejich dřívější využití nebo spadají mimo hlavní zvažovaná využití.

Závěr

Počet brownfieldů se v důsledku ekonomické restrukturalizace stále zvyšuje, zatímco je dnes na výstavbu vyčleňováno stále více lokalit typu greenfield. Tento přístup je neefektivní, neboť dnešní greenfield může být zítřejším brownfieldem. Půda není nevyčerpatelná a společnost již dnes akceptuje potřebu recyklovat jiné neobnovitelné zdroje...

Použitá literatura

- Vráblík, P.: Regenerace brownfieldů v modelové oblasti Podkrušnohoří a možnost jejich revitalizace, 97 s., ISBN 987-80-7414-197-3. FŽP UJEP, 2009.
- Vráblík P.: Regenerace brownfields na průmyslovou zónu Triangle – Žatec. Str. 76-84. Studia Oecologica Ročník IV, číslo 2/2010, ISSN 1802-212X. Univerzita J.E. Purkyně, Ústí n.L., 2010.
- Slach O., Koutský J., Vráblík P.: Konverze průmyslových brownfields na příkladu Sárska. Str. 26-35. Studia Oecologica, číslo 2/2012, ISSN 1802-212X. Univerzita J.E. Purkyně, Ústí n.L., 2012.
- Vráblíková J. a kol.: Revitalizace území v severních Čechách. 294 s. ISBN 978-80-7414-396-0, FŽP UJEP Ústí n.L., 2011.